॥ ३८ ॥ ३९ ॥ विभज्य न्यायंन्यायाभासंचविविच्य दुष्टनिग्रहएवदंडस्यमुख्यंप्रयोजनं हिरण्यादिग्रहणंतुलोकानांबिभीषिकार्थंनतुकोशवृद्ध्यर्थमित्यर्थः ॥ ४० ॥ देहत्यागः प्रपातादौ विवासनं

भृगुर्ददावृषिभ्यस्तुदंडंधर्मसमाहितं ॥ ऋषयोलोकपालेभ्योलोकपालाःक्षुपायच ॥ ३८ ॥ क्षुपस्तुमनवेप्रादादादित्यतनयायच ॥ पुत्रेभ्यःश्राद्धदेवस्तुसूक्ष्मध
र्मार्थकारणात् ॥ ३९ ॥ विभज्यदंडःकर्तव्योधर्मेणनयदृच्छया ॥ दुष्टानांनिग्रहोदंडोहिरण्यंबाल्यतःक्रिया ॥ ४० ॥ व्यंगत्वंचशरीरस्यवधोनाल्पस्यकारणा
त् ॥ शरीरपीडास्तास्ताश्चदेहत्यागोविवासनं ॥ ४१ ॥ तंददौसूर्यपुत्रस्तुमनुर्वैरक्षणार्थकं ॥ आनुपूर्व्याच्चदंडोयंप्रजाजागर्तिपालयन् ॥ ४२ ॥ इंद्रोजागर्तिभग
वानिंद्रादग्निर्विभावसुः ॥ अग्नेर्जागर्तिवरुणोवरुणाच्चप्रजापतिः ॥ ४३ ॥ प्रजापतेस्ततोधर्मोजागर्तिविनयात्मकः ॥ धर्माच्चब्रह्मणःपुत्रोव्यवसायःसनातनः
॥ ४४ ॥ व्यवसायात्ततस्तेजोजागर्तिपरिपालयत् ॥ ओषध्यस्तेजसस्तस्मादोषधीभ्यश्चपर्वताः ॥ ४५ ॥ पर्वतेभ्यश्चजागर्तिरसोरसगुणात्तथा ॥ जागर्तिनिर्ऋ
तिर्देवीज्योतींषिनिर्ऋतेरपि ॥ ४६ ॥ वेदाःप्रतिष्ठाज्योतिर्भ्यस्ततोहयशिराःप्रभुः ॥ ब्रह्मापितामहस्तस्माज्जागर्तिप्रभुरव्ययः ॥ ४७ ॥ पितामहान्महादेवोजागर्ति
भगवान्शिवः ॥ विश्वेदेवाःशिवाच्चापिविश्वेभ्यश्चतथर्षयः ॥ ४८ ॥ ऋषिभ्योभगवान्सोमःसोमाद्देवाःसनातनाः ॥ देवेभ्योब्राह्मणालोकेजाग्रतीत्युपधारय ॥
॥ ४९ ॥ ब्राह्मणेभ्यश्चराजन्यालोकान्रक्षंतिधर्मतः ॥ स्थावरंजंगमंचैवक्षत्रियेभ्यःसनातनं ॥ ५० ॥ प्रजाजाग्रतिलोकेस्मिन्दंडोजागर्तितासुच ॥ सर्वसंक्षि
पतेदंडःपितामहसमप्रभः ॥ ५१ ॥ जागर्तिकालःपूर्वंचमध्येचांतेचभारत ॥ ईश्वरःसर्वलोकस्यमहादेवःप्रजापतिः ॥ ५२ ॥ देवदेवःशिवःसर्वोजागर्तिसततं
प्रभुः ॥ कपर्दीशंकरोरुद्रःशिवःस्थाणुरुमापतिः ॥ ५३ ॥ इत्येषदंडोविख्यातआदौमध्येतथावरे ॥ भूमिपालोयथान्यायंवर्तेतानेनधर्मवित् ॥ ५४ ॥ भीष्म
उवाच इतीदंवसुहोमस्यशृणुयाद्योमतंनरः ॥ श्रुत्वासम्यक्प्रवर्तेतसर्वान्कामानवाप्नुयात् ॥ ५५ ॥ इतितेसर्वमाख्यातंयोदंडोमनुजर्षभ ॥ नियंतासर्वलो
कस्यधर्माक्रांतस्यभारत ॥ ५६ ॥ इतिश्रीम० शां० रा० दंडोत्पत्त्युपाख्यानेद्वाविंशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १२२ ॥ ॥ ७ ॥ युधिष्ठिरउवाच तातधर्मार्थ
कामानांश्रोतुमिच्छामिनिश्चयं ॥ लोकयात्राहिकात्स्न्र्येनतिष्ठेत्केषुप्रतिष्ठिता ॥ १ ॥ धर्मार्थकामाःकिंमूलास्त्रयाणांप्रभवश्चकः ॥ अन्योन्यंचानुषज्जंतेवर्ततेच
पृथक्पृथक् ॥ २ ॥ स्वदेशाद्दूरीकरणं ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ इतिशांतिपर्वणिरा० मै० भा० द्वाविंशाधिकशततमोऽध्यायः
॥ १२२ ॥ ॥ ७ ॥ तातेति ॥ १ ॥ किंमूलाः किमुद्दिश्यक्रियंतइत्यर्थः प्रभवत्यस्मादितिप्रभवः किमेषामुत्पत्तिस्थानं तेषांसाहित्यंकथंपृथक्पृथक्चकथमितिचत्वारःप्रश्नाः ॥ २ ॥

Digitized by Google